

Z P R A V O D A J
ČESKÉ KOORDINAČNÍ RADY
SPOLEČNOSTI PŘÁTEL NÁRODŮ VÝCHODU

ČÍSLO 7-8

vyšlo listopad 2001

ČÍSLA: 2000: 7/8, 9/10, 2001: 1, 2/4, 5/6, 7/8, 9/10, 2002: 1, 2, 3,
OBSAH: Setkání s premiérem Ruské federace - **Přehledka mládí,**
temperamentu a barev - **Koncert k 57. výročí Dukly** - **Růže pro**
Lidice - **Péče o válečné hroby v zahraničí** - **O přátelství Čechů a**
Slováků - **Ze 7. celostátního rusistického semináře v Lysé nad**
Labem - **Nové služby podnikatelům** - **Ke vztahům české a ruské**
avantgardy - **Arménie - první křesťanský stát (301-2001)** -
Olomoucké dny rusistů již po šestnácté - Ozdravné pobyty pro
ukrajinské děti - **Z ohlasů na ozdravné pobyty** - Ostravská
rusistika na vzestupu - **Slovenský rusistický seminář** - Pro lepší
orientaci v ruské literatuře XX. století - Drakiáda v Lounech -
Krátce

Setkání s premiérem Ruské federace

Ve dnech 9. až 10. října 2001 navštívil na pozvání premiéra Miloše Zemana Českou republiku předseda vlády Ruské federace Michail Kasjanov. Jeho oficiální pobyt v ČR byl přes svou krátkost velmi produktivní. V jeho průběhu bylo podepsáno celkem devět smluvních dokumentů, především z oblasti hospodářské a finanční, ale i z oblasti školství.

V závěru návštěvy, 10. října se oba premiéři setkali v pražském Lichtenštejnském paláci s více než dvěma sty představiteli naší podnikatelské veřejnosti. Pozváni byli též představitelé Společnosti přátel národů východu - 1. místopředseda ČKR J. Holouš a úřadující místopředseda ČKR T. Lukavský.

Úvodní vystoupení obou premiérů byla inspirativní. M. Zeman se zaměřil na objasnění dohodnutého přístupu k řešení otázky části sovětského dluhu vůči ČR převzatého Ruskou federací. Dále pak zdůraznil zájem české strany na výrazně intenzivnějším rozvoji hospodářských styků s RF, ale i spolupráce na regionální úrovni. Český premiér připomenul rovněž náš zájem o kapitálovou účast v ruských podnicích a investičních projektech, což ilustroval záměrem mladoboleslavské Škodovky montovat osobní automobily na území RF. Stejně tak je ČR připravena uvítat ruský kapitál a ruské projekty u nás (např. zájem ruské strany o privatizované plynárenské podniky). Závěrem svého vystoupení M. Zeman konstatoval, že Rusko dnes chápeme nejen jako partnera, ale i jako přítele.

Michail Kasjanov ve svém obsáhlejší, ale velmi konkrétním a zajímavém úvodním slovu se zaměřil na dvě témata. Zaprvé na zhodnocení česko-ruské ekonomické spolupráce. ČR patří mezi 15 nejvýznamnějších hospodářských partnerů Ruska, vzájemným vztahům je však třeba dát oživující impuls, zejména prostřednictvím podpor konkrétních projektů, přímé spolupráce na úrovni regionů, při zakládání společných podniků apod.

Jako druhému tématu se věnoval hodnocení stavu ekonomiky a podnikatelského klimatu v RF. Ruská ekonomika přechází do etapy, ve které HDP dosahuje růstu 8-9 % ročně, státní rozpočet je již potřetí připravován jako přebytkový, obtížně, ale úspěšně se mění ruské zákony, aby lépe odpovídaly podmínkám tržní ekonomiky (80 % ruských podniků je v soukromých rukách). Přestože ruská vláda za prioritu považuje naplňování příjmové stránky státního rozpočtu, ekonomická situace umožňuje pro příští rok snížit daň ze zisku ruských firem z dosavadních 35 % na 24 %.

Po úvodních vystoupeních byl dán prostor pro dotazy přítomných podnikatelů; odpovídali na ně oba premiéři, v konkrétních věcech je doplnili rezortní ministři - členové jejich doprovodu. Dotazy se týkaly především oblasti finanční, bankovní, spolupráce a obchodu v konkrétních oblastech, situace ve výstavbě prodloužené trasy Transsibiřské magistrály, která má končit terminálem v Bohumíně a která je společným projektem RF, Ukrajiny, Polska a ČR.

Z úst obou premiérů jsme se dozvěděli o záměru uspořádat v příštím roce Dny české kultury v RF a v roce 2003 Dny ruské kultury v ČR. Potvrzena byla informace, že do konce t. r. bude v Jekatěrinburgu otevřen Generální konzulát ČR, který bude poskytovat služby velice širokému spádovému území a měl by přispět ke zpružnění česko-ruských vztahů, o něž je v této oblasti značný zájem (na řadě škol Sverdlovské oblasti pracují dokonce kroužky českého jazyka).

V diskusi vystoupil též představitel společného česko-ruského podniku Tagil P. Hanykýř, který mj. informoval o konkrétních formách a výsledcích spolupráce partnerských měst Cheb a Nižní Tagil. V reakci na toto vystoupení ocenil M. Kasjanov úsilí občanů a organizací ČR v péči o hroby a památníky občanů bývalého SSSR, padlých na území našeho státu.

Po ukončení oficiální části setkání byl vytvořen dostatečný časový prostor pro neformální schůzky a jednání. Vedle témat

ekonomických při nich nejednou zazněl zájem o spolupráci ve školství, kultuře a dalších neziskových oblastech. V těchto souvislostech byla vzpomenua i Společnost přátel národů východu a Česká asociace rusistů; jejich zkušenosti a výsledky z této činnosti byly uváděny jako inspirativní a hodné následování.

-tl-

[- Zpět na obsah -](#)

Přehlídka mládí, temperamentu a barev

Závěrečným galakonzertem, kterému předcházely čtyři přehlídkové, skončila 24. října v Divadle Příbram III. Mezinárodní přehlídka dětských pěveckých a tanečních souborů. Vysoká návštěvnost, krásná atmosféra na pódii i v sálech svědčí o tom, že byla mimořádně úspěšná.

Přehlídku uspořádaly Společnost přátel národů východu (ČKR, OKR Příbram a její Klub dětí a mládeže) a Divadlo Příbram za podpory Ministerstva zahraničních věcí ČR a pod záštitou starostů měst Příbram a Rožmitál pod Třemšínem. Zúčastnilo se jí devět pěveckých a tanečních souborů. Za omluvený soubor Maguráčik z Kežmaroku vystoupila skupina Bratislavská káva se zpěvačkou Katarinou Feldekovou. Režii galakonzertu s rozjásaným finále měl na starosti Mgr. Jiří Klapka, který spolu s Mgr. Miroslavem Langerem z České televize přehlídku také uváděl. V souborech bylo na 300 účinkujících, v hledištích příbramského divadla, Společenského centra v Rožmitále pod Třemšínem a aule 4. Základní školy Příbram více než dva tisíce především mladých diváků. Zahraniční soubory reprezentovaly Zadumka, Kalinka a

Junost' z Ruské federace, pěvecké soubory středních škol při velvyslanectvích Bulharské republiky a Ruské federace v Praze. Českou republiku reprezentoval soubor Rolnička z Prahy 6, Radovánek z 5. ZŠ Příbram, Kamýček ze ZŠ v Kamýce nad Vltavou a Dětský romský soubor pracující při Waldorfské škole v Příbrami.

Velký ohlas měla vystoupení souborů z Ruské federace. Vyznačovala se vysokou choreografickou úrovní, prolínáním folklóru s moderními tanci, pestře barevnými kostýmy pro každé vystoupení a perfektním zvládnutím jednotlivých vystoupení.

Při přijetí vedoucích souborů starostou Rožmitálu ing. Josefem Vondráškem byla příležitost pohovořit s vedoucími ruských souborů. Mimoškolní zájmová umělecká činnost je zde organizována v městských centrech a jak podrobně vysvětloval vedoucí souboru Zadumka z města Samara, jejich hudební, divadelní a pěvecké centrum sdružuje 350 dětí. Mají nastudováno sedm samostatných programů a ročně absolvují na 150 koncertů. Vystupovali ve většině evropských zemí, zvítězili na několika mezinárodních festivalech. Centrum má profesionální pracovníky, finančně je podporuje město, podniky i rodiče dětí. Jako velice účelné se ukázalo propojení na cestovní agenturu, jejíž majitelka je současně ve vedení centra.

Přehlídka se těšila velké pozornosti regionálního tisku, příbramské kabelové televize, veřejnoprávního rozhlasu i několika soukromých rozhlasových stanic; s ohlasem se jistě setká i v RF, neboť pozvání přijali i novináři z redakcí ruského rozhlasu a několika časopisů.

Přehlídka skončila. Poprvé se uskutečnila jako dvoudenní a prvně se konala i mimo prostory příbramského divadla. O její úspěch se vedle účinkujících zasloužili i starosta Příbramě Mgr. Josef Vacek, starosta Rožmitálu ing. Josef Vondrášek, vedoucí odboru školství, kultury, mládeže a tělovýchovy MěÚ Příbram Věra Albrechtová, vedoucí oddělení kultury Ruského střediska vědy a kultury v Praze Olga Bucká, ředitelé příbramských škol, ZŠ v Rožmitále a Kamýce, vedoucí školních jídelen při 5. ZŠ Příbram a ZŠ Rožmitál a organizátoři z řad členů Společnosti přátel národů východu a pracovníků Divadla Příbram. Všem patří naše upřímné poděkování.

Karel Felt

P.S.:

Přes náročný přehlídkový program přijal soubor Junost' ještě pozvání Okresní koordináční rady SPNV v Rokycanech, kde se ve čtvrtek 25. října představil zdejší veřejnosti samostatným koncertem. Také v Rokycanech připravil divákům krásné zážitky.

Koncert k 57. výročí Dukly

O riskantní karpatsko-dukelské cestě k míru, o věrnosti spojenectví a hodnotám z roku 1918, o lásce k vlasti a také o současné civilizaci hovořil genmjr. ing. Andrej Faglic - jménem iniciativní skupiny 1. Československého armádního sboru u příležitosti 57. výročí Karpatsko-dukelské operace. Ruské středisko vědy a kultury v Praze, 15. 10. 2001. "Potomkům přejeme všechno dobré. Ale připomínáme živý odkaz bojů spojeneckých armád Východu a Západu proti fašismu," řekl A. Faglic v návaznosti na verše Jaroslava Seiferta "Až budeš o nás číst / pár řádek v historii... a z hloubi našich dní / ozve se krutý smích," jež v úvodu přednesl Jiří Klapka, moderátor kulturně-společenského programu.

Přítomné veterány (mnozí vzhledem k věku nemohli přijet) pozdravil také rada velvyslanectví Ukrajiny Olexandr Jurov. Přítomní byli i představitelé České armády a pražského diplomatického sboru. V krásném koncertu, který pečlivě připravil dr. Vladimír Kubala, předseda MěKR SPNV Praha, vyjádřili svou úctu k veteránům sólisté našich předních scén E. Treskin, N. Petrenková a V. Byček (zejména ukrajinské lidové písně), za klavírního doprovodu N. Šonertové a I. Romenské. České umělce důstojně reprezentoval Jiří Klapka písní Zemljanka v autentické rusko-české úpravě. Hvězdou programu bylo vystoupení alma-atinské pěvkyně Iriny Burcevé. Všechny přítomné nadchla majestátem velké umělkyně - dárkyně víry v život s jeho poezií i smutkem...

Jana Vacková

Pěvec Eduard Treskin

Pozn. redakce:

Organizátoři koncertu obdrželi dopis od účastníků schůze I. Iniciativní skupiny 1. Čs. armádního sboru v SSSR, z něhož citujeme:

"Je to především Vaše zásluha, vážení přátelé, že se večer s tímto zaměřením konal, že byli získáni k vystoupení vynikající čeští, ruští a ukrajínští umělci, a že vznikla tak krásná a srdečná atmosféra.

Lidé si cení, že se na boje na Dukle nezapomíná, a že se naopak najde dost takových, kteří usilují o to, aby si nová generace uvědomila význam operace, která otevírala bránu svobody do trpící země, a aby se statečnost bojovníků stala příkladem i pro dnešní život."

Růže pro Lidice

Před téměř půl stoletím vznikla v Anglii iniciativa uctít památku obětí lidické tragédie sadem růží. S návrhem vystoupil 10. června 1954 předseda spolku *Lidice budou žít*, poslanec britského parlamentu dr. Barnett Stross. Iniciativa se setkala s bezprostřední, širokou podporou v několika desítkách zemí celého světa. Největší a nejkrásnější sortiment růží darovala Velká Británie.

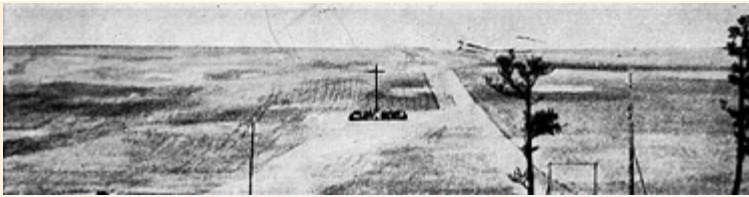
Lidice před 10. červnem 1942.

Pro Růžový sad bylo vybráno místo o rozloze tři a půl hektaru spojující pietní území původních Lidic s územím nově vybudované obce. Přípravou a realizací projektu byl pověřen akad. architekt F. Marek, se kterým spolupracoval kolektiv odborných poradců v čele s doc. dr. B. Kavkou.

Sad byl slavnostně otevřen v červnu 1955. V roce 1961 byla provedena jeho celková úprava, včetně architektonické. V průběhu let sad v důsledku vegetačního stárnutí scházel. V

roce 2000 se Památníku Lidice ujal stát. Byla zahájena a v současné době probíhá i rekonstrukce a rekultivace Růžového sadu; jeho znovuotevření se připravuje na červen příštího roku u příležitosti 60. výročí vyhlazení Lidic.

K obnově sadu má napomoci též mezinárodní dobročinná akce *Růže pro Lidice* vyhlášená Památníkem Lidice. Jejím cílem je - stejně jako v letech 1954 až 1955 - vysázet zde

Záběr pořízený z téhož místa v květnu 1945.

růže od dárců z celého světa a samozřejmě také z ČR, a navázat tak na tradici Lidic jako symbolu míru a přátelství mezi lidmi a národy světa. Růže budou vysazovány ve dvou etapách: říjen - listopad 2001 a duben - květen 2002.

Iniciativu je možno podpořit i finančními dary, které lze poukazovat na k tomuto účelu zřízené konto Růže pro Lidice. Jména všech dárců budou zveřejněna.

S iniciativou k obnově Růžového sadu se seznámil rovněž Výkonný výbor ČKR SPNV a doporučil členům našeho občanského sdružení, aby dle svých možností uvedenou aktivitu podpořili.

-luk-

- Zpět na obsah -

Péče o válečné hroby v zahraničí

Náplní mojí práce na Ministerstvu obrany ČR je sledovat, jak je zabezpečena péče o válečné hroby v České republice a v zahraničí a současně navrhopvat opatření k jejímu zlepšení.

V posledních třech letech jsem měl možnost vidět čsl. válečné hroby ve Francii, Velké Británii, ve Slovinsku, Polsku, na Slovensku a Ukrajině. Všeobecně převládá názor, že tato péče je na vysoké úrovni v západních zemích, zatímco ve východních zemích je zanedbávaná. Při návštěvě Polska a Ukrajiny v létě t.r. jsem se přesvědčil, že tomu tak není a že tyto země věnují péči o válečné hroby velkou pozornost.

V Polsku jsme s kolegou PhDr. Z. Huňáčkem navštívili devět válečných hřbitovů v okrese Tarnow a jejich shlédnutí v nás zanechalo hluboký dojem. Tak např. v obci Rygllice je pochováno 28 českých vojáků, kteří padli v první světové válce, na hřbitově v Lubince je 250 válečných hrobů, z toho jedna třetina českých. Všechny jsou udržovány ve velmi dobrém stavu.

Na Ukrajině jsme si prohlédli pomníky a památníky v Kyjevě a navštívili město Bílá Cerkev, kde se v době druhé světové války odehrávaly těžké boje, jichž se aktivně zúčastnili i příslušníci 1. čsl. armádního sboru v SSSR. Na tuto návštěvu mám zvláštní osobní vzpomínku.

Před odjezdem na Ukrajinu jsem se dočetl v jedné publikaci, že v bitvě o Bílou Cerkev v době od 30. 12. 1943 do 2. 1. 1944 padlo 66 čsl. vojáků a 75 bylo nezvěstných. Mezi padlými byl mj. i rotmistr Rudolf Vašek z Bystřice pod Pernštejnem. Po příjezdu do Bílé Cerkve jsem pátral po tom, zda na zdejších pomnících najdu jeho jméno. Skutečně jsem ho našel a položil na pomníček květiny.

Hovoříme-li o zemích východu, nemůžeme opomenout největší a nejvýznamnější z nich - Ruskou federaci. Největší čsl. pohřebiště v Rusku - památníky ve Vladivostoku a v Buzuluku jsem osobně neviděl, mám ale k dispozici fotodokumentaci, z níž je zřejmé, že oba potřebují opravu. Zvláště památník československých legionářů ve Vladivostoku je v neutěšeném stavu. Potěšitelné je, že v poslední době jsou podnikány konkrétní kroky k nápravě. V souladu s Dohodou mezi vládou České republiky a vládou Ruské federace o vzájemném udržování válečných hrobů je připravován projekt na komplexní rekonstrukci památníku. Garantem realizace projektu je Asociace vojenské memoriály v Moskvě. Její generální ředitel A. N. Bystrický nám již předložil harmonogram prací, rozdělený do dvou etap - na léta 2002-2003. Na realizaci projektu se bude finančně podílet i Ministerstvo obrany ČR. Pokud obě strany dodrží svoje závazky, je naděje, že během dvou až tří let bude památník uveden po mnoha letech do důstojného stavu.

Všem, kteří o hroby našich vojáků v zahraničí pečují, patří naše uznání a dík. Samozřejmě, že stejně tak zodpovědně se staráme o hroby zahraničních vojáků na našem území. Na tuto činnost bylo v posledních dvou letech věnováno ze státního rozpočtu kapitoly Ministerstva obrany přes 20 milionů Kč. Za tyto peníze byly opraveny nebo zrekonstruovány stovky válečných hrobů, pomníků a památníků. Většina z nich jsou hroby příslušníků bývalé sovětské armády.

Věříme, že i v současné složité mezinárodní situaci bude možné v této záslužné činnosti pokračovat.

Mgr. Václav Němec

[- Zpět na obsah -](#)

O přátelství Čechů a Slováků

Od rozdělení Československa uplynulo osm let. Jazyková i intelektuální příbuznost zabraňuje odcizování nejbližších slovanských národů.

Každoročně se setkáváme na moravsko-slovenském pomezí, k čemuž přispívají členové Společnosti přátel národů východu Břeclavska a Združení slovanské vzájemnosti v Trnavě. Poslední setkání se uskutečnilo 18. září v Piešťanech.

Přijeli naši členové z Klobouk, Hustopečí, Zaječí, Pavlova, Přítluk, Rakvic a Břeclavi. Průvodcem byla členka OZ ZSV, učitelka Anna Nižnanová. Společně jsme navštívili Balneologické muzeum, lázeňskou kolonádu a řadu dalších zajímavostí. Deštivé počasí zabránilo plánované plavbě po řece Váhu.

Tím příjemnějším bylo odpolední setkání s celým okresním vedením Združení slovanské vzájemnosti v hotelu Korzo. Vzpomněli jsme historických kořenů vzájemné příbuznosti, počínaje Velkou Moravou. Jakož i velikánů našich národů T. G. Masaryka a M. R. Štefanika, spoluvůrců společného státu ČSR v roce 1918. Ocenili jsme společný boj našich národů proti fašismu a za obnovu Československa.

Vzpomenuli jsme Mirka Beně, který, jako tajemník ONV Mikulov, již v roce 1953 dohodl družbu Mikulov - Trnava. Od vzniku velkého okresu 1960 přešla v širším rozsahu na Břeclav - Trnava.

Družná přátelská beseda slovem a zpěvem nebrala konce. Až v pozdních večerních hodinách jsme poděkovali našim hostitelům za milé a srdečné setkání, plné vzájemného obdivu, něhy a úcty. Domů jsme odjížděli v družné pohodě s přesvědčením, že v šíření přátelství mezi našimi národy neustaneme.

Dr. Jaromír Harmáček, Břeclav

[- Zpět na obsah -](#)

Ze 7. celostátního rusistického semináře v Lysé nad Labem

Desítky elektronických adres, publikace z vydavatelství Centr Evropy, poznatky o učebnicích, slovnících, o poznávacích zájezdech (Petrohrad, Moskva v J. R. Tour, Červená voda) a zejména nesčetné podněty pro výuku ruského jazyka... to všechno si odvezli účastníci 7. celostátního rusistického semináře, který se tradičně konal v Lysé nad Labem (12.-14. 10. 2001). Od loňského roku má seminář akreditaci jako součást celoživotního vzdělávání - účastníci mohou obdržet příslušné osvědčení Univerzity Karlovy. Pedagogická fakulta UK, katedra rusistiky a lingvodidaktiky, je pracovištěm PhDr. Radky Hříbkové, která je spolu s PhDr. Jaroslavem Vávrou a Mgr. Jiřím Klapkou (za Českou asociaci rusistů a Společnost přátel národů východu) organizátorem a moderátorem semináře.

V programu vystoupili s referáty tyto odborníci: PhDr. R. Hříbková: Dětství v tvorbě A. P. Čechova, PhDr. Ivana Ryčlová: Současné ruské drama, Mgr. Jaroslav Šaroch: Využití internetu při výuce ruského jazyka, prof. PhDr. Stanislav Jelínek: Problém slovní zásoby v učebnicích a při výuce, dr. Hana Žofková: Vliv prvního cizího jazyka na osvojování a užití ruštiny jako druhého cizího jazyka, PhDr. L. Tahovská: Maturita v evropském kontextu, PhDr. Milan Hrdlička: Globalizace komunikace a translace, doc. PhDr. Vladimír Svatoň: Oněginské motivy v tvorbě V. Nabokova, J. Klapka: Vlastivědná vycházka po Lysé, Mgr. Anastázie Kopřivová: O životě a díle Mariny Cvětajevové - její vrcholná díla napsaná v Československu.

Mnoho dotazů a námětů na spolupráci vyvolalo tradiční vystoupení Mgr. Kateřiny Gogové z Bratislavy, včetně informace o slovenských maturitách a využití české učebnice Raduga (tři díly) ve slovenské mutaci, o úspěšném uvedení Putování Oněgina na Slovensku. Odezvu vyvolalo pozvání na slovenský rusistický seminář plánovaný na březen 2002. Obsahově bohaté byly také kulaté stoly k problematice současné rusistiky, např. informace o dalším kongresu rusistů v Petrohradě 30. 6.-5. 7. 2004, kam budou účastníci zváni na základě analýzy předem zaslanych referátů.

Zajímavým počinem bylo zveřejnění dotazníku o vztahu k ruštině a k ruské kultuře v České republice - pro Slovanské kolegium v Moskvě.

Kulturní bombou a vítaným bonbonem se stalo večerní vystoupení sólistky Alma-atinské filharmonie, která za kytarového

doprovodu J. Klapky a nakonec spolu s ním předvedla elitní písňový program - de facto ukázkou fungování Ruského hudebního salonu, který I. Burcevdová s podporou České asociace rusistů provozuje už více než rok v pražském Mondialu.

Zpestřením semináře bylo vystoupení mladých rusistů - např. K. Scharffové, absolventky FF UK Praha, o stavbách pravoslavných kostelů v ČR, nebo M. Novákové (FF UK a FAMU) s ukázkami studentských filmů na ruská témata.

J . Vacková

- Zpět na obsah -

Nové služby podnikatelům

Komora pro hospodářské styky se SNS zajišťuje pro podnikatele tyto nové služby

- ověření (verifikace; případně jen vidimace) ceníků výrobců v České republice dle požadavku celních orgánů Ruské federace vůči deklarantům (na základě požadavku předložení ceníku jako doplňujícího dokumentu v rámci celního řízení při dovozu)
- osvědčování (verifikace; porovnání se skutečností) skutečností uvedených v zápise o přejímce zboží (při reklamaci nedodaného a poškozeného zboží) při jeho dovozu na celní území ČR, zasílaného dodavateli ze zemí SNS
- osvědčování (verifikace) dokumentů českých podnikatelských subjektů potvrzujících jejich právní způsobilost vůči subjektům ze zemí SNS
- osvědčování (verifikace) skutečností charakteru nepředvídatelných událostí při plnění závazků českých podnikatelských subjektů vůči subjektům ze zemí SNS.

Služby jsou poskytovány podle přesně stanovených podmínek.

Bližší informace dr. Bohumil Kubeš tel.: 02/2409 6336 e-mail: kubes@hkcr.cz

- Zpět na obsah -

Ke vztahům české a ruské avantgardy

Symposium k uvedenému tématu uspořádaly 17. října 2001 Slovanská knihovna ČR, Společnost pro vědy a umění a Obec překladatelů. Páteří symposia, vedeného doc. dr. Alenou Morávkovou, nepochybně bylo vystoupení předního znalce daného tématu, přednášejícího na prestižních vědeckých pracovištích v Evropě i zámoří, prof. dr. Zdeňka Mathausera, věnované oblasti literatury, ale především filosofickým zdrojům avantgardy. Své příspěvky dále přednesli doc. dr. O. Máčal (ke vztahu K. Teiga k sovětské avantgardě, zejména v architektuře), dr. R. Švácha (ke vztahu sovětského konstruktivismu a české architektury), dr. M. Bregant (k ruským motivům v českých meziválečných filmech) a moderátorka symposia (ke vztahu české a ruské meziválečné divadelní avantgardy).

Na uvedená vystoupení navazovala diskuse; v jejím průběhu byl mimo jiné vzpomenut a oceněn sborník Vztahy české a ruské literární avantgardy vydaný ČKR naší Společnosti za přispění MZV ČR v závěru loňského roku.

Na symposium navázala, rovněž v prostorách Slovanské knihovny, vernisáž výstavy Ruská umělecká avantgarda. Její autor dr. Jiří Vacek vybral z fondů SK exponáty dokumentující tvorbu výrazných osobností ruské kultury tohoto období. Národní filmový archiv připravil pro zájemce v kině Ponrepo projekci českých méně známých snímků z 20. až 30. let, jejichž autory ovlivnila sovětská filmová avantgarda.

Symposium zaujalo svým interdisciplinárním pojetím, které umožnilo širší a v mnohém nový pohled na dané téma.

T. Lukavský

Zpět na obsah -

Arménie - první křesťanský stát (301-2001)

K nejvýznamnějším letošním výročím nesporně patří 1700 let křesťanské Arménie. Stalo se tak r. 301, tedy o 12 let dříve, než v Římě za Konstantina Velikého. Klíčovou postavou byl biskup Mesrop Maštoc, který vytvořil pro Armény a Gruzíny originální písmo, používané v podstatě dodnes.

Arménie patřila už tehdy k nejvzdělanějším zemím na světě. Byla v Malé Asii bezprostředním sousedem Řecka a bohatě čerpala z jeho kultury. Některé spisy antických řeckých myslitelů se zachovaly jen v arménských překladech, např. Zenonovy. V pátém století po Kristu prožívala Arménie zlaté období svého písemnictví - tedy v době, kdy většina západoevropských národů byla ještě v barbarském, polodivokém stavu.

V pátém století se sice křesťanská Arménie, v čele které stojí patriarcha - katolikos, odtrhla od Říma (kvůli otázce božství Kristova), ale tato roztržka je už zahlazena a dnes samostatná arménská církev udržuje velmi přátelské vztahy s Římem i s ostatními křesťanskými církvemi, což vděčně konstatoval i nynější humanistický a ekumenický papež Jan Pavel II., který se letos v září osobně zúčastnil oslav 1700. výročí vzniku křesťanského státu v Arménii. Při této příležitosti se poklonil též památce půldruhého milionu Arménů, kteří byli vyvražděni Turky během první světové války jako údajní spojenci Ruska, se kterým bylo Turecko tehdy ve válce. Byla to první úděsná genocida v dějinách lidstva, které civilizovaný svět tehdy bezmocně přihlížel. Český čtenář zná tato fakta z dokumentární knihy pražského rodáka - spisovatele F. Werfela, přeložené do češtiny.

Vztahy starobylé arménské a české kultury jsou tradičně velmi živé. Z překladů L. Motalové a V. Holana známe vynikající básnická díla současné arménské poesie - zejména dílo A. Isahakjana (poema Abulalá al Maarri) a P. Sevaka. Škoda jen, že na překlad čeká arménský epos o bohatýru Davidu Sasunském, považovaný znalci za jeden z nejkrásnějších na světě. Socha Davida Sasunského na koni stojí na náměstí v Jerevanu. Původně byla otočena s mečem v ruce k posvátné hoře Ararat, jež se tyčí do výše 6000 metrů nad Jerevanem už na turecké straně. Ale na nátlak Turecka musela být pootočena na jinou stranu.

Dnešní nezávislá Arménie prodělává kvůli vyčerpávající válce o Horní Karabach obydlený Armény a po nedávném katastrofálním zemětřesení značné těžkosti, které však obětavě překonává, zůstávajíc věrna své starobylé kultuře a křesťanskému odkazu. Přejeme jí v roce jejího slavného jubilea další rozkvět a mírovou budoucnost.

Prof. PhDr. Radegast Parolek, DrSc.

[- Zpět na obsah -](#)

Olomoucké dny rusistů již po šestnácté

Pravidelně každé dva roky organizují rusisté z katedry slavistiky filozofické fakulty Palackého univerzity vědeckou konferenci s názvem Olomoucké dny rusistů. Ze skrovných začátků vyrostlo toto setkání ve vysoce hodnocenou a populární vědeckou i společenskou událost, jíž se účastní desítky odborníků z Evropy i dalších kontinentů.

Letošní XVI. ODR, konané 29.-31. srpna, měly základní téma Vědecké tradice a nové směry v evropské a světové rusistice a jejich účastníci jednali ve 4 sekcích: literárněvědné, lingvistické, lingvodidaktické a frazeologické. Na úvodním plenárním zasedání vzbudily velké ohlas zejména referáty M. Zahrádky a P. Opitze s provokujícím názvem Realismus? Realismus! a V. Mokijjenka a J. Nikolajevové Mezinárodní fond frazeologického obrazu světa. V sekcích byly předneseny desítky referátů a sdělení vesměs na velmi aktuální témata. Účastníci tak měli možnost poznat, jaké hlavní otázky v současnosti řeší rusistická věda, jaké jsou její základní témata a vývojové tendence. Pozitivním jevem byly živé diskuse a významná účast mladých odborníků. Organizátorům ODR patří mimořádné uznání, že systematicky dávají prostor mladým rusistům a tím významně přispívají k zajištění budoucího rozvoje rusistiky. Dík a obdiv jim patří i za to, že dokáží získat sponzory a zabezpečit tak vysokou úroveň konference po všech stránkách, včetně vydání sborníku přednesených příspěvků. Přejme jim upřímně mnoho zdaru a úspěchů i do budoucna.

-jv-

[- Zpět na obsah -](#)

Ozdravné pobyty pro ukrajinské děti

Letošním rokem vstoupila Společnost přátel národů východu již do druhé dekády pořádání ozdravných pobytů pro děti z oblastí postižených černobylskou jadernou havárií.

Po většinu celého období, včetně letošního roku, se ozdravné pobyty konaly na základě účelové dotace poskytované Ministerstvem zdravotnictví ČR a vlastního vkladu našeho občanského sdružení (v podobě vlastního know-how, organizačně technického zajištění, dobrovolné činnosti členů a sympatizantů, zajištění potřebných finančních prostředků, vedení účetnictví apod.).

Každoročně se tak dostalo možnosti posílit svůj organismus a načerpat nové síly v ekologicky čistých oblastech naší republiky průměrně 300 ukrajinských a běloruských dětí z rodin českých krajanů. V letošním roce se tyto pobyty uskutečnily opět, a to na šesti místech; jejich průběhu a hodnocení se budeme věnovat v příštím vydání Zpravodaje ČKR.

Ukrajinský velvyslanec S. Ustýč se zapojil do sportovních her.

Naší trvalou snahou však současně je tuto formu pomoci rozšířit i ve prospěch dalších dětí, které ji nezbytně potřebují. Jsme proto rádi, že na iniciativu představitelů našeho občanského sdružení a Velvyslanectví Ukrajiny v ČR s pochopením reagovaly některé české obchodní společnosti, díky kterým se v tomto roce poprvé podařilo shromáždit prostředky ve výši umožňující uspořádat další dva ozdravné pobyty, na něž přijelo 55 nových účastníků z postižených oblastí Ukrajiny. Hlavním sponzorem se stala Škoda JS, a. s., velkorysé sponzorské dary poskytly dále EGAP - Exportní garanční a pojišťovací společnost, a. s., Chemopetrol, a. s., Jihočeská plynárenská, a. s., Kovosvit, a. s., L - Delta, a. s., Sdružení automobilových dopravců Česmad Bohemia, Severočeské doly, a. s., Středočeská plynárenská, a. s. a Unipetrol, a. s.

O výběr dětí jsme požádali Velvyslanectví ČR na Ukrajině, jehož představitelé se tohoto úkolu vstřícně a nezištně ujali. Ve velice krátkém čase zajistili nejen výběr dětí (ve spolupráci s

Černobylským fondem OSN), ale i bezplatné vystavení víz. Na oba ozdravné pobyty byly vyslány děti ve věku 7-15 let, zdravotně oslabené nemocemi dýchacích cest, alergiemi, poruchami výživy, anemiemi a ortopedickými vadami, poněkud ze sociálně nejpotřebnějších vrstev - řada z nich pocházela z neúplných rodin, několik bylo úplnými sirotky žijícími v dětském domově. Bez výjimky všechny přijely do ČR poprvé, a to především z Borodjanky, Ivankova, Korostěně, Kyjeva a dalších měst.

Pobyty a jejich program obětavě a kvalifikovaně zajišťoval kolektiv organizátorů, lékařů, pedagogů, programových, zdravotnických a technických pracovníků. Aktivní partnery jsme našli v Komoře pro hospodářské styky se SNS, v představitelích měst Příbram a Rožmitál pod Třemšínem a zejména v obchodní společnosti Škoda JS, a. s.

S pochopením jsme se setkali také u ČS-Živnostenské pojišťovny, a. s. (nyní Pojišťovna České spořitelny), u které jsme pojistili zahraniční účastníky pro případ úrazu a náhlého onemocnění, a u Mezinárodní přepravní autobusové společnosti REGA & R, s. r. o., která zajistila dopravu účastníků obou pobytů z Ukrajiny do míst jejich konání a zpět a navíc i okružní prohlídku Prahy.

Oba ozdravné pobyty se uskutečnily v malebných, ekologicky čistých oblastech, a to jednak v Dětské léčebně Ch. Masarykové v Bukovanech, v blízkosti Orlické přehrady, jednak v rekreačním zařízení odborové organizace Škody JS v obci Butov (okres Tachov) na břehu přehrady Hracholusky. V obou případech jde o lokality s minimální prašností a koncentrací exhalátů v ovzduší, což umožňovalo (i vzhledem k příznivému počasí) trávit většinu času v přírodě.

Ozdravný pobyt v Butově připravila ČKR v úzké součinnosti se Škodou JS, a. s. Uskutečnil se ve dnech 19. 8.-3. 9. a zúčastnilo se ho 26 dětí a dva vedoucí z Ukrajiny. Jeho vedoucím byla pracovnice ČKR paní Anna Hanusová, sportovní a kulturní program vzorně připravil a zajišťoval pracovník Škody JS Jindřich Vodička. Lékařský dohled poskytla rovněž Škodovka prostřednictvím svého závodního lékaře MUDr. Ladislava Kabáta. Program pobytu byl

velice pestrý, zahrnoval koupání, sportovní i kulturní složky, různé soutěže a několik výletů do Plzně, Domažlic, Stříbra a dalších míst západočeského regionu. Veliký úspěch měla vyjížďka motorovou lodí po přehradě Hracholusky.

Bukovanský ozdravný pobyt se uskutečnil v termínu od 26. 8. do 10. 9. 2001, zúčastnilo se ho 25 ukrajinských dětí a dva jejich vedoucí. Připravila ho ČR ve spolupráci s OKR Příbram a Dětskou

odbornou léčebnou Ch. Masarykové. Vedoucím pobytu byl M. Černohorský - předseda Klubu dětí a mládeže při OKR SPNV Příbram; o komplexní zabezpečení, včetně programového a zdravotního, pečoval kolektiv odborných a technických pracovníků léčebny v čele s jejím ředitelem ing. Jiřím Grünbauerem, odbornou lékařskou garanci převzal primář MUDr. Jiří Láznička. V programu pobytu, uskutečňovaném dle zásad herní terapie, byla celá řada sportovních, kulturních a vlastivědných akcí, k relaxaci sloužily soutěže a hry; zpestřením pobytu byly zájezdy na zámek Orlík, do Příbrami a Rožmitálu, kde se děti utkaly v celé řadě sportovních disciplín s místními vrstevníky. Velmi zaujala cesta lodí po ploše Orlické přehrady.

A. Hanusová a její ukrajinské děti.

Na obou pobytech byly děti prohlédnuty lékařem při příchodu a před odjezdem, mezi tím při zdravotních potížích. Během pobytů nedošlo k žádnému vážnému onemocnění ani úrazu. Nemocnost dětí byla minimální - jen ojedinělé infekty horních cest dýchacích a drobné úrazy. Jeden chlapec byl vyšetřen v oční ambulanci a jeden na chirurgii.

Pozornost byla věnována stravování dětí. Jídlo dostávaly pětkrát denně. Důraz byl kladen na vyváženost stravy co do skladby a množství, včetně podávání dostatku ovoce a zeleniny. Sledován byl dále pitný režim dětí - zajištěn byl dostatek čaje, ovocných šťáv, minerálních vod. Váhový přírůstek dětí na konci pobytu se pohyboval mezi 1,5 - 2 kg.

Ozdravné pobyty navštívili významní hosté: představitelé ukrajinského velvyslanectví v čele s mimořádným a zplnomocněným velvyslancem Serhijem Ustyčem, místopředseda Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR František Brožík, místopředseda ZV PS Vladimír Laštůvka, náměstkyně ministra vlády ČR Tatjana Holečková, ředitel Komory pro hospodářské styky ve SNS Jiří Perner, starosta města Rožmitál pod Třemšínem Josef Vondrášek ad. Vzácné hosty doprovázeli generální ředitel Škody JS Jiří Borovec, předseda odborové organizace KOVO při Škodě JS V. Bejvančický, ředitel DOL Bukovany J. Grünbauer a vedoucí představitelé ČR Společnosti přátel národů východu.

Na obou ozdravných pobytech proběhlo setkání se sponzory, na kterém děti zpěvem, recitací a výtvarným projevem poděkovaly sponzorům i organizátorům a dalším hostům za jejich pochopení pro těžkou situaci v oblasti Černobylu.

Ozdravné pobyty měly velký ohlas v našich i ukrajinských sdělovacích prostředcích, televizí počínaje, přes relace v rozhlasu až po řadu článků v regionálním a celostátním tisku.

Na základě názoru lékařů, ukrajinských vedoucích i dětí lze hodnotit ozdravné pobyty jako zdařilé a bezesbytku plnící své poslání. Přispěly ke zlepšení zdravotního stavu dětí, zejména k posílení obranyschopnosti jejich organismu.

Děti odjížděly zpět do své vlasti nejen zdravotně, ale i psychicky posílené, s nezapomenutelnými vzpomínkami na setkání s naší přírodou, památkami, na vřelé přijetí u našich lidí. A s jediným přáním - moci se k nám napřesrok opět na 2-3 týdny vrátit. Jednáme proto již nyní se sponzory nejen o opakování těchto pobytů, ale i o možnostech jejich dalšího rozšíření.

Děkujeme současně jménem pořadatelů i obdarovaných dětí všem, kdo k realizaci ozdravných pobytů přispěli, zejména pak sponzorským firmám, a věříme, že i pro příští rok se naše výzva ke spolupráci setká u všech se stejně velkorysým a lidsky chápavým přístupem jako letos.

Zpracoval T. Lukavský

Z ohlasů na ozdravné pobyty

My, ukrajinské děti z černobylské zóny, upřímně děkujeme za poskytnutou možnost rekreovat se ve Vaší překrásné vlasti, za tu starost a péči o nás, vlídné přijetí a pohostinnost.

podpisy 26 dětí z tábora v Butově

"Já jsem poprvé po patnácti letech vyjel někam, kde je čisto a nejsem v žádné zóně, kde hrozí nebezpečí zvýšené radiace. Pro děti z okolí Černobylu i pro mě je to ozdravný pobyt se vším všudy. Je to první příležitost několik dnů žít v oblasti, kde není kontaminované životní prostředí. Navíc uvidíme jinou kulturu. Také tu máme například druhou večeři, kterou u nás nikdo nezná," usmívá se Andrej Derij, ukrajinský vedoucí.

Z rozhovoru pro MF Dnes, srpen 2001

Kresba I. Kofroně inspirovaná pobytem dětí v Bukovanech.

Osobně jsem měl možnost zúčastnit se v letošním roce setkání s ukrajinskými dětmi v některých rekreačních lokalitách, které patří významným českým podnikům, často členů Komory SNS a tato setkání ve mně zanechala hluboký dojem.

Jsem rád, že tuto dlouhodobou vysoce prospěšnou angažovanost Vaší Společnosti se daří naplňovat mimo jiné i s podporou českých podnikatelských subjektů, zejména exportérů, a tím přispívat i k celkovému prohlubování vztahů s Ukrajinou.

Z dopisu ing. Jiřího Perneru, výkonného ředitele Komory SNS

Především chtěl bych vyjádřit naši vděčnost Společnosti přátel národů východu. Právě díky jejímu obětavému úsilí se podařilo tyto pobyty úspěšně realizovat.

Zvláště chci poděkovat váženým sponzorům za jejich úctyhodnou velkorysost. Většina z nich jsou přáteli a partneři Ukrajiny, a proto dobře rozumí problémům, jež naše země musí překonat při odstranění následků největší technogenní katastrofy ve světě. Věřím, že jejich obchodní spolupráce s Ukrajinou se bude i v budoucnu prohlubovat a rozvíjet na vzájemně výhodném základě.

V neposlední řadě děkujeme orgánům místní státní správy a personálu táborů. Jsem přesvědčen, že přátelské a komfortní podmínky, které byly vytvořeny pro ukrajinské děti, zanechají v jejich duších jen nejkrásnější vzpomínky na Českou republiku. Vždyť jde nejenom o zdraví našich dětí - i když to je to nejdůležitější. Tímto budujeme pevný

základ budoucích přátelských vztahů mezi Ukrajinou a Českou republikou.

Z dopisu mimořádného a zplnomocněného velvyslance Ukrajiny v České republice Serhije Ustyče

[- Zpět na obsah -](#)

Ostravská rusistika na vzestupu

Prozíravě dopředu se zahleděli rusisté z Ostravské univerzity, když v roce 1993 uspořádali vědeckou konferenci s tématem Ruský jazyk v obchodní sféře. Protože v sobě měli dostatek nadšení, energie, obětavosti a tvůrčí inspirace, rozhodli se, že budou setkání s tímto zaměřením konat pravidelně každý rok. Dělají to skutečně dobře, získali si postupně velkou popularitu a autoritu také v mezinárodním měřítku, dokázali vzbudit konkrétní zájem podnikatelských kruhů, těší se respektu a podpoře vedení univerzity, konference byla zařazena do světového kalendáře rusistických akcí MAPRJAL.

A tak 9. ročník konference, konaný na počest 10. výročí založení Ostravské univerzity a pod záštitou děkanky filozofické fakulty doc. PhDr. Zdeňky Kalnické CSc., ve dnech 25.-26. 9. 2001 byl ve srovnání se skrovnými počátky událostí skutečně širokého dosahu. To vyplývá zcela jednoznačně jak z názvu konference: Cizojazyčná řečová komunikace ve sféře podnikání (Česko-anglicko-německo-ruský projekt), tak z její problematiky, kterou organizátoři formulovali takto: Vývoj současné podnikatelské a interpersonální řečové komunikace. Výzkum a výuka cizích jazyků pro tlumočníky a překladatele. Komunikační bariéry a způsoby jejich překonávání. Komunikační a informační technologie, mateřština a cizí jazyky. Jazyk, kultura, multimédia. Sociolingvistické, psycholingvistické a kulturologické problémy výzkumu. Cizí jazyk a řeč v euroregionech. Prezentace regionu Severní Morava.

Pohotové vydání sborníku přednesených příspěvků, tradičně dobrá organizace, pohostinnost a příjemné prostředí k efektivní

práci i k přátelským setkáním učinily z konference významný příspěvek k úspěchu Evropského roku jazyků. Ostravským rusistům patří za jejich práci upřímný dík.

-java-

[- Zpět na obsah -](#)

Slovenský rusistický seminář

V příjemném prostředí moderního univerzitního areálu v Bánské Bystrici se 7.-8. září 2001 konal celoslovenský odborně-metodický seminář Asociace rusistů Slovenska, který obětavě vedla její předsedkyně doc. dr. Eva Kollárová Ústředním tématem bylo Ruské slovo ve světové kultuře přelomu století. Hlavní referát přednesl prof. A. Červeňák. Jeho téma Společenská globalizace a umělecká syntéza před 100 lety a dnes napovídá, že se jedná o velmi aktuální problematiku, nad níž se musí zamýšlet každý kulturní člověk. Přes určitou rozvláčnost a neurovanost se autorovi podařilo přinést množství podnětných myšlenek, neočekávaných a originálních analogií, vyhoceně formulovaných shrnujících závěrů a podnítit tak živou, temperamentní výměnu názorů, jíž se účastnili přední slovenští i čeští rusisté. Diskuse musela být ukončena jen proto, aby se dostalo také na další body programu. Velký ohlas měla vystoupení E. Langsteinové Pedagogická interpretace hudebního díla. Dialog Kultur (Tolstoj, Cikker) a V. Macka O některých problémech dějin filmu s akcentem na ruskou kinematografii. Tyto velmi fundované a velmi konkrétní příspěvky názorně dokládaly, jak plodná může být interdisciplinární spolupráce (rusistika-hudební věda-filmová věda), a současně předvedly, jak se v praxi realizuje nosná teze o dialogu kultur. Seminář věnoval pochopitelně velkou pozornost didaktické problematice a výměně zkušeností učitelů ruštiny ze základních, středních a vysokých škol. Při přátelském setkání si většina účastníků semináře s chutí i s uměním zazpívala slovenské, česká, ruské i jiné písně. Instruktivní byla bohatá výstava nejnovějších učebních pomůcek. Navíc si všichni odvezli domů mnoho učebních materiálů, včetně čtvrtého čísla časopisu ARS Russkij jazyk v centre Jevropy a krásné publikace (rovněž ARS) pro základní školy Veselý kolotoč - Vesjolaja karusel; sbírky lidových říkadel a her ve slovenštině a ruštině s rozkošnými barevnými ilustracemi. Slovenští učitelé ruštináři se tedy loučili určitě s dobrými pocity.

Česká delegace ve složení J. Klapka, I. Pospíšil, L. Ries, J. Vávra, E. Vysloužilová a M. Zahrádka je vděčná slovenským kolegům a přátelům za to, že mohla být při tom a že přispěla k úspěchu setkání, které mimo jiné také potvrdilo, jak blízko k sobě máme.

J. Vávra, J. Klapka

[- Zpět na obsah -](#)

Pro lepší orientaci v ruské literatuře XX. století

Studium dějinného vývoje krásné literatury je pro každého, kdo mu zasvětil celý svůj život, vedle jiných předností i trampot především nádherným dobrodružstvím hledání a objevování. Ti literární vědci, kteří si vybrali za objekt zkoumání nejsoučasnější etapu literárního vývoje, musí ovšem také počítat se značnými riziky, neboť obsáhnout současnou literární produkci v její úplnosti je úkol téměř nadlidský a skutečně a trvalé umělecké hodnoty nemohl dosud ověřit čas.

O to více je třeba ocenit zásluhy prof. Miroslava Zahrádky z Palackého univerzity v Olomouci a doc. Jany Sovákové ze Západočeské univerzity v Plzni, kteří napsali vysokoškolskou příručku Literární proudy a osobnosti ruské literatury XX. století. Práci vydala Západočeská univerzita v Plzni v ruštině, neboť je určena především pro studenty rusistiky na pedagogické fakultě této univerzity. Vedle přehledných kapitol, podávajících celkovou charakteristiku jednotlivých vývojových etap, literárních směrů a proudů a širších souvislostí historických i uměleckých, jsou zařazeny také kapitoly, věnované nejvýznamnějším spisovatelům. V I. části publikace najdeme přehledné kapitoly Období 1890-1929, Realismus, Od klasického realismu k jeho novým variantám, Realismus a naturalismus, Realismus a impresionismu, Realismus a symbolismus, Návrat ke klasickému realismu, Symbolismus, Futurismus, Akméismus, Imažinismus, Satira a humor, Dvacátá léta, Proletářské spisovatelství, Serapionovi bratři, OBERIU, Pereval, Satira 20. let a Historická próza 20. let, Monografických kapitol se dostalo autorům: M. Gorkij, I. Babel, B. Pilňak, B. Pasternak, M. Cvetajevová, M. Šolochova, A. Vesjolj, A. Platonov, M. Bulgakov, I. Erenburg a L. Leonov. Druhá část příručky podává přehled tří velkých vývojových období. V prvním z nich (1930-1955) si zvláště všímá tvorby K. Paustovského, V. Nabokova, G. Gazdanova, R. Gulja, I. Odojcevojové, N. Berberovové, V. Chodaseviče, I. Severjanina, A. Ladinského, K. Simonova, V. Grossmana, A. Tvardovského, V. Někrasova a E. Kazakeviče. Druhé období (1955-1985) zahrnuje stručné monografické kapitoly o G. Baklanovovi, V. Bykavovi, J. Bondarevovi, V.

Astafjevovi, V. Těndrjakovovi, F. Abramovovi, V. Šukšini, V. Belovovi, V. Rasputinovi, Č. Ajtmatovovi, D. Graninovi, A. Bitovovi, J. Trifonovovi, A. Solženicynovi, V. Makaninovi, G. Vladimovovi, V. Vojnovičovovi, V. Maksimovovi a V. Katajevovi. A konečně obdo bí let 1986-2000 obsahuje charakteristiky V. Aksjonova, I. Brodského, F. Gorenštejna, S. Dovatova, J. Dombrovského, V. Jerofejeva, A. Kima, M. Kurajeva, V. Pelevina, L. Petruševské, J. Popova, V. Pjecucha, A. Rybakova, S. Sokolova, A. Siňavského, M. Charitonova a V. Šalamova. V závěru práce je vedle poznámek, určených studentům, seznam použité kritické literatury a jmenný index.

Je to dílo rozsahem nevelké (kolem 100 stran), ale v současné době, kdy stále existuje tolik otázek kolem sovětské literatury a hodnocení jejích klasiků, tolik jednostranných a často nepodložených a ukvapených odsouzení a senzačních odhalení, je to seriózní pokus o nový celkový pohled na mimořádně složitá a dramatická období vývoje ruské literatury, o jejímž důstojném místě v literatuře evropské a světové nelze navzdory všem jejím peripetiím pochybovat. K velkým zásluhám autorů práce jistě patří, že kriticky využili výsledků bádání posledního desetiletí, že podávají nové hodnocení spisovatelů, z nichž sovětské období učinilo nedotknutelné vzory, že zařazují do literárního procesu i ty významné spisovatele, o nichž se muselo v sovětském období mlčet, protože buď emigrovali, nebo byli vězňeni, a že dovádějí svůj výklad až do nejžhavější současnosti.

-jv-

[- Zpět na obsah -](#)

Drakiáda v Lounech

OKR Louny pořádá pravidelně akce pro mládež. Také letos na 19. září připravila soutěž draků. Konala se za městem v lokalitě Mělce, kde na podzim 1944 seskočili tři sovětsí parašutisté, kteří zde položili své životy v boji proti německé přesile. Krátkou vzpomínkou na tuto událost byla zahájena zmíněná drakiáda. Té se zúčastnilo třicet pět dětí s 27 draky. Pořadatelům přálo štěstí s počasím. V den konání se po delší době protrhla obloha a foukal mírný vítr. Pro pouštění draků to byly ideální podmínky. Všechny zúčastněné děti byly odměněny sladkými cenami. Po skončení soutěže účastníci ještě zůstali a u ohně si opékali vuřty.

V. Sedláček

Pozn. red.:

Lounská veřejnost velmi oceňuje iniciativy a nadšení organizátorů, kteří jsou ochotni pro své spoluobčany pořádat i takovéto přitažlivé akce.

[- Zpět na obsah -](#)

KRÁTCE

Seminář Ukrajinská státnost zahájil 1. listopadu 2001 pravidelná setkání věnovaná historii národů tohoto regionu. Pořádají je Společnost pro výzkum východní a střední Evropy a Pražská skupina historiků ve Slovanské knihovně. K úvodním referátům, které připravili (i v podobě předem rozeslaných písemných textů) T. Perglerová a V. Hostička, následovala bohatá, odborníky z pražské, hradecké a brněnské univerzity, ale i ukrajinskými hosty reprezentativně obsazená diskuse, v níž dané téma bylo nahlíženo nejen z historického, ale i sociologického, politologického a sémantického hlediska. Seminář kvalifikovaně, s nadhledem a šarmem vedl doc. dr. Václav Veber. Podle prvního setkání soudě můžeme se těšit na skutečně zajímavý cyklus odborných setkání, přínosný i tím, že názorové rozdíly účastníků nemusí být na překážku společnému hledání východisek.

Ruské literatuře je věnováno 18. číslo literárního obtýdeníku TVAR, vydané 1. listopadu 2001. Jde o ojedinělý počín, kterým se čtenářům reprezentativně představuje současná česká rusistika. Redakce, za výrazné pomoci prof. Z. Mathausera, získala k publikování texty předních českých rusistů všech tří generací: J. F. Fraňka, K. Chlupáčové, D. Kšicové, V. Svatoně, M. Sýkory, M. Zadražilové, A. Morávkové, Z. Mathausera, T. Glance, E. Hrubé, I. Pospíšila ad. Zařazeny jsou i ukázky ze současné ruské poesie a rozhovor s mladým ruským spisovatelem D. Davydovem.

Publikovány jsou rovněž recenze publikací, které v minulém roce vydala Společnost přátel národů východu (S. Mathauserová: Poselství carských a císařských kurýrů, sborník z kolokvia Vztahy české a ruské literární avantgardy a Výběrová bibliografie prací Z. Mathausera).

-luk-

- Zpět na obsah -

[HLAVNÍ STRÁNKA](#) - [ÚVODEM](#) - [KRÉDO](#) - **[SOUČASNÉ UDÁLOSTI](#)** - [ZPRAVODAJ](#) - [KONTAKT](#)